

Peiling Kernenergie

December 2011

INDEX

- 1 Kernenergie : een kritische maar genuanceerde blik ...
- 2 Kernenergie : Het hart zegt vaak 'neen'
- 3 ... maar het verstand zegt 'ja'
- 4 De Perceptie tegenover kernenergie : noch zwart-wit, noch onvoorwaardelijk
- 5 De nood aan informatie
- 6 Het onderzoek

Peiling Kernenergie
December 2011

AUTHOR

Kathleen Talboom
Alexandra Biesmans
Jan Drijvers

CLIENT

Nucleair Forum

SECTOR

TNS Media

DATE CREATED

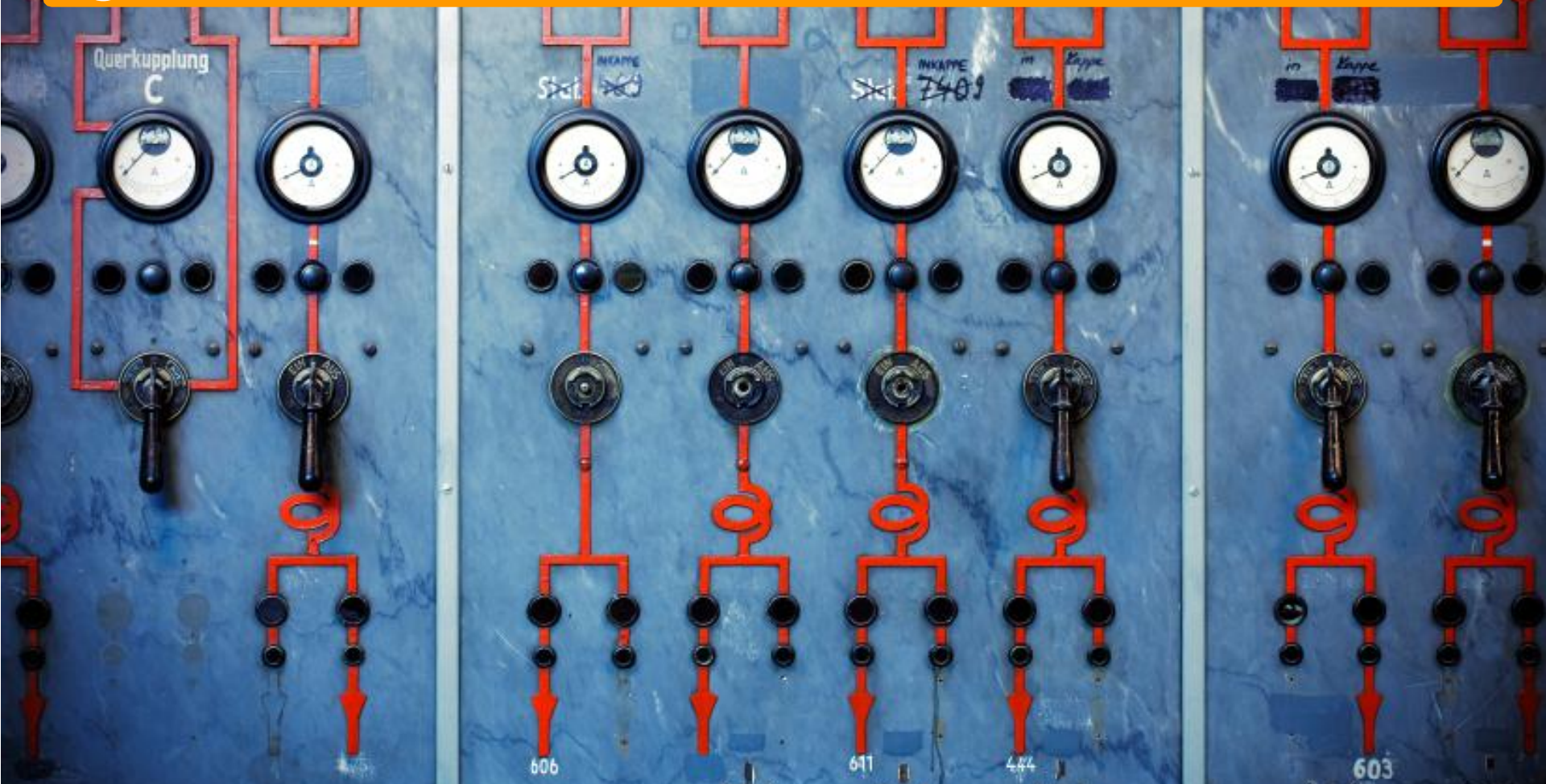
Februari 2012

AC5511 | © TNS

Kernenergie : een kritische maar genuanceerde blik ...

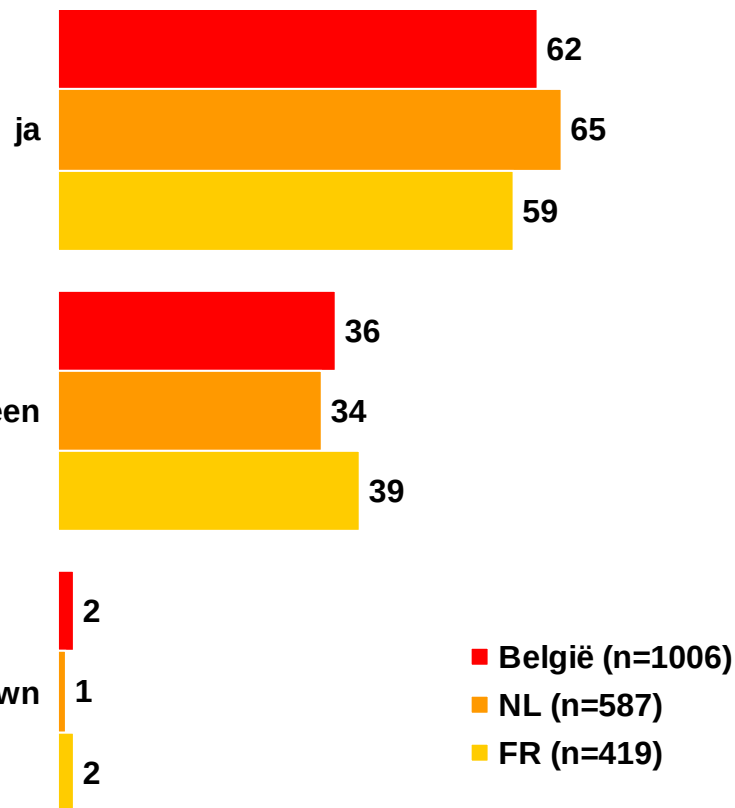
1

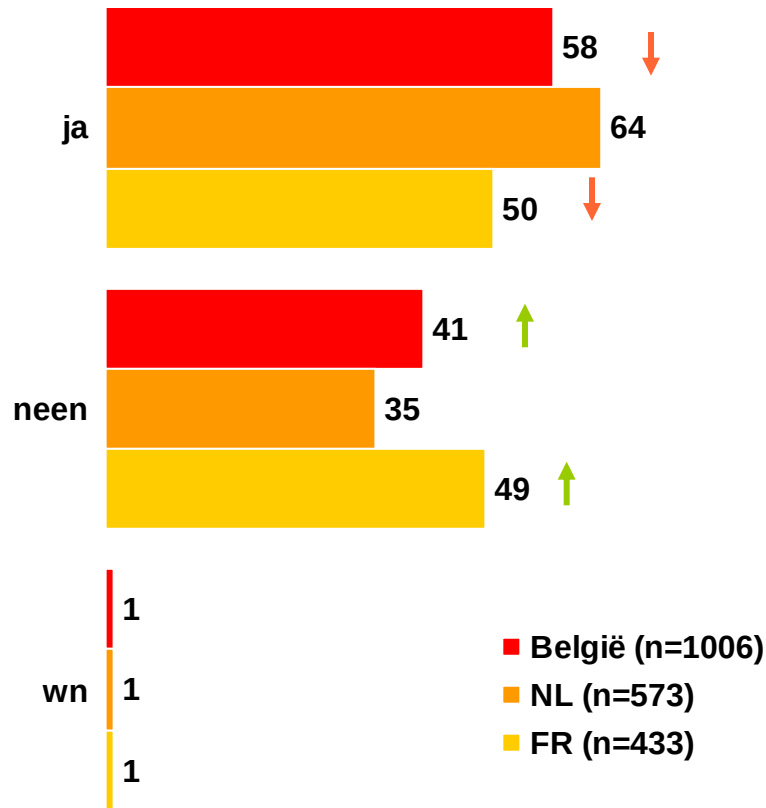
58% van de Belgen willen de productie van kernenergie in ons land behouden. Bij de Vlamingen is dit 64%. Bij de Franstaligen houden voor-en tegenstanders elkaar in evenwicht.

Vindt U dat de productie van kernenergie in België moet behouden blijven ?

2010

2011

↑ ↓ Significante verschillen t.o.v. 2010

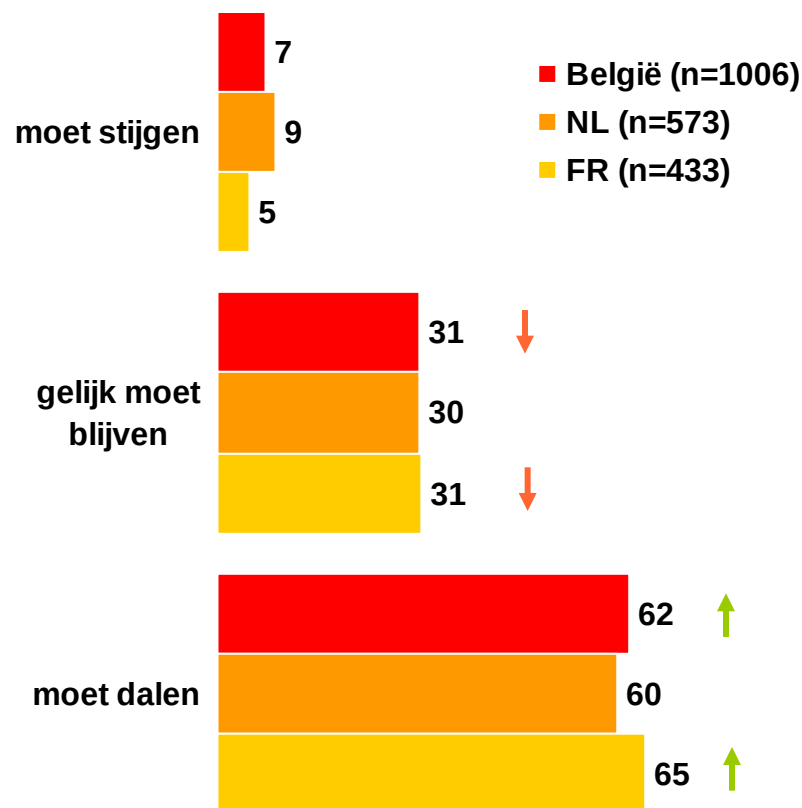
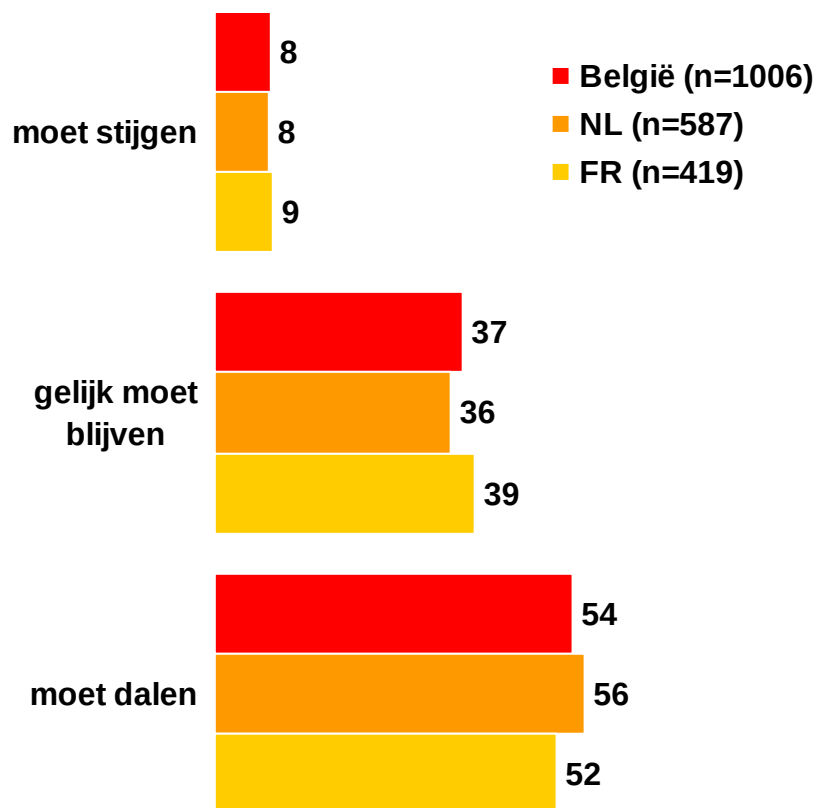
% op basis allen

Meer dan 6 op 10 van de respondenten vinden dat het aandeel (55%) van kernenergie moet dalen. Vooral Franstaligen zijn kritischer geworden tegenover 2010.

In België is 55% van onze elektriciteit afkomstig uit kerncentrales. Vindt u dat dat aandeel van kernenergie...?

2010

2011

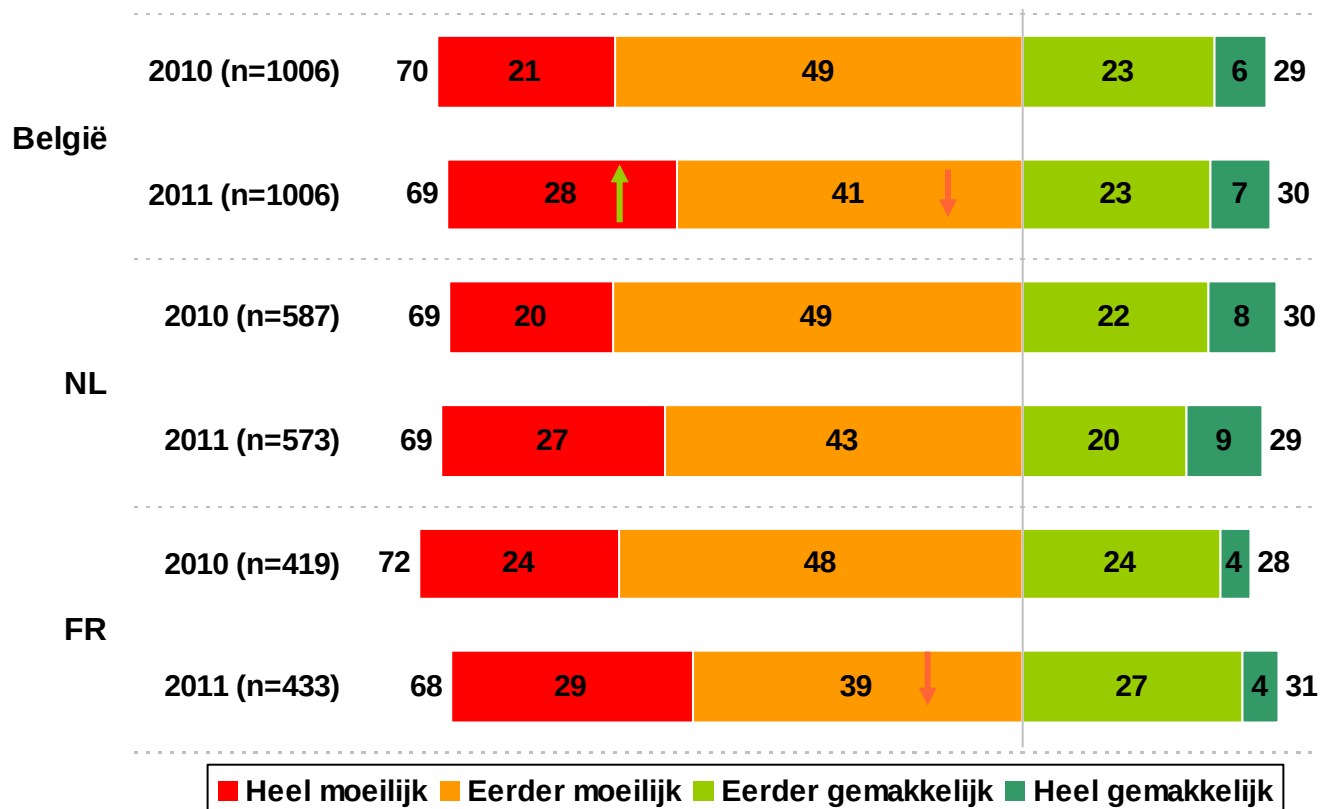

↑↓ Significante verschillen t.o.v. 2010

% op basis allen

7 op 10 Belgen beseffen dat het moeilijk is om een adequate vervanger voor kernenergie te vinden. Deze overtuiging is dit jaar nog manifester geworden.

Als de kerncentrales zouden verdwijnen, hoe gemakkelijk zou het dan volgens u zijn om andere energiebronnen voor België te ontwikkelen die voldoende energie zouden kunnen produceren om continu aan onze noden te voldoen?

↑↓ Significante verschillen t.o.v. 2010

% op basis allen

Ook bij hen die kritisch staan tegenover kernenergie is een meerderheid overtuigd dat het moeilijk zal zijn om aan voldoende energie te raken via andere bronnen.

Als de kerncentrales zouden verdwijnen, hoe gemakkelijk zou het dan volgens u zijn om andere energiebronnen voor België te ontwikkelen die voldoende energie zouden kunnen produceren om continu aan onze noden te voldoen?

	TOTAAL	Het aandeel van kernenergie moet ...			Toekomst kerncentrales	
		stijgen	gelijk blijven	dalen	Sluiten	Behouden
<i>Basis (n)</i>	1006	71	307	625	410	581
Heel gemakkelijk	7	9	3	9	11	4
Eerder gemakkelijk	23	12	15	28	33	15
Eerder moeilijk	41	31	42	42	41	42
Heel moeilijk	28	48	38	20	14	37

Significant hoger dan totaal
Significant lager dan totaal

% op basis allen (n=1006)

7 op 10 belgen zijn er dan ook van overtuigd dat de energiebevoorrading zonder kernenergie in het gedrang zal komen.

Denkt u dat het stopzetten van de productie van kernenergie de energie-bevoorrading in ons land ... ?

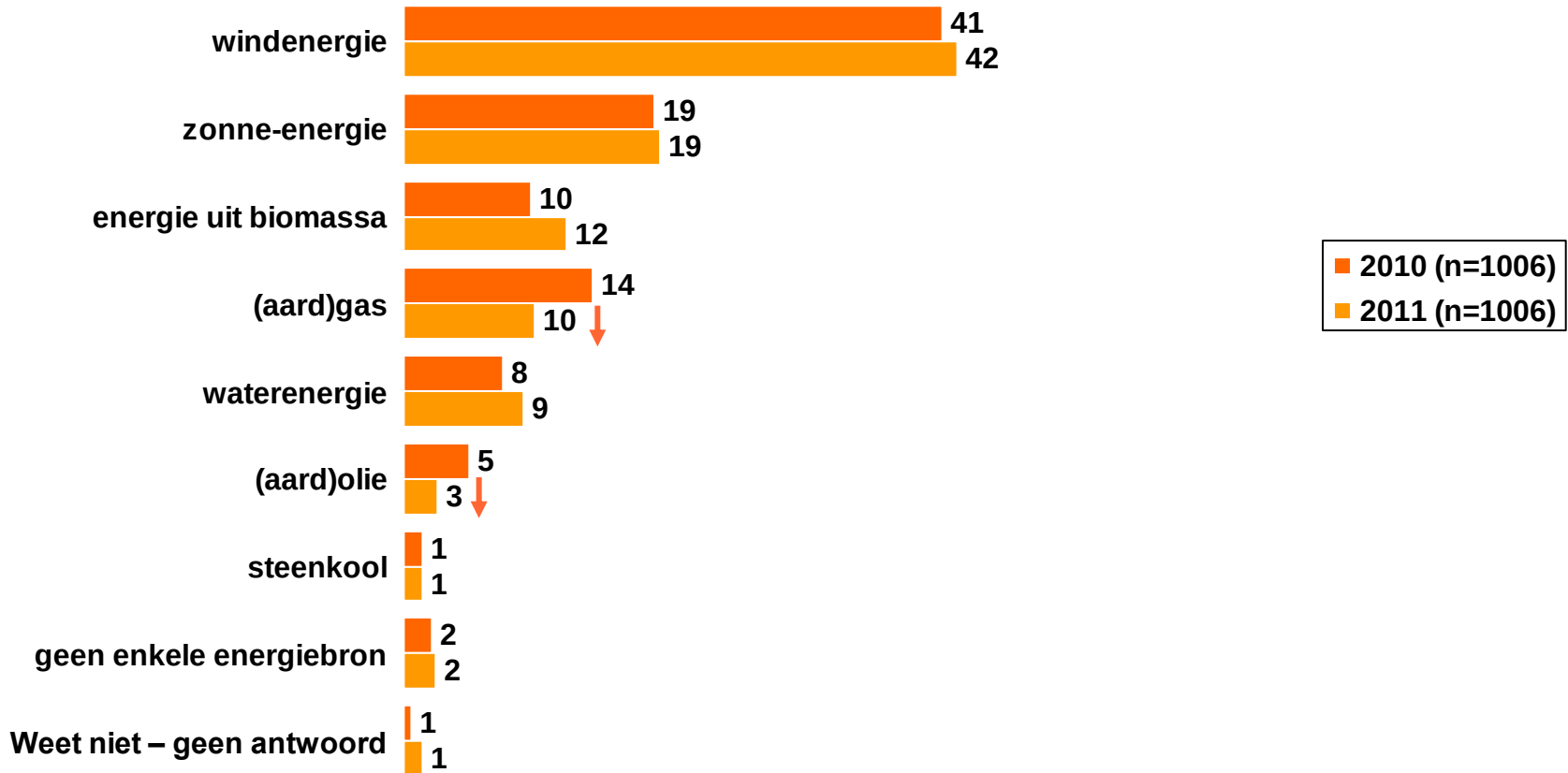
	TOTAAL	Het aandeel van kernenergie moet ...			Toekomst kerncentrales	
		Stijgen	Gelijk blijven	Dalen	Sluiten	Behouden
Basis (n)	1006	71	307	625	410	581
moeilijker zal maken	68 (68)	81	74	64	54	78
niet zal beïnvloeden	19 (20)	15	15	22	29	13
makkelijker zal maken	10 (9)	2	8	12	15	7
Weet niet-geen antwoord	3 (3)	2	3	2	2	3

Significant hoger dan totaal
Significant lager dan totaal

()* = resultaten 2010
% op basis allen (n=1006)

Windenergie wordt door de Belgen als eerste alternatief gezien om de productie uit kernenergie te vervangen.

Als de kerncentrales zouden verdwijnen, welke van de volgende andere energiebronnen zou dan volgens u het beste alternatief zijn om voldoende energie te produceren om continu aan onze noden te voldoen?

↑↓ Significante verschillen t.o.v. 2010

% op basis allen

3 op 4 is van mening dat de electriciteitsprijzen zullen stijgen bij de stopzetting van de productie van kernenergie in ons land. Ook bij wie vindt dat kerncentrales moeten sluiten, zijn twee op drie hiervan overtuigd.

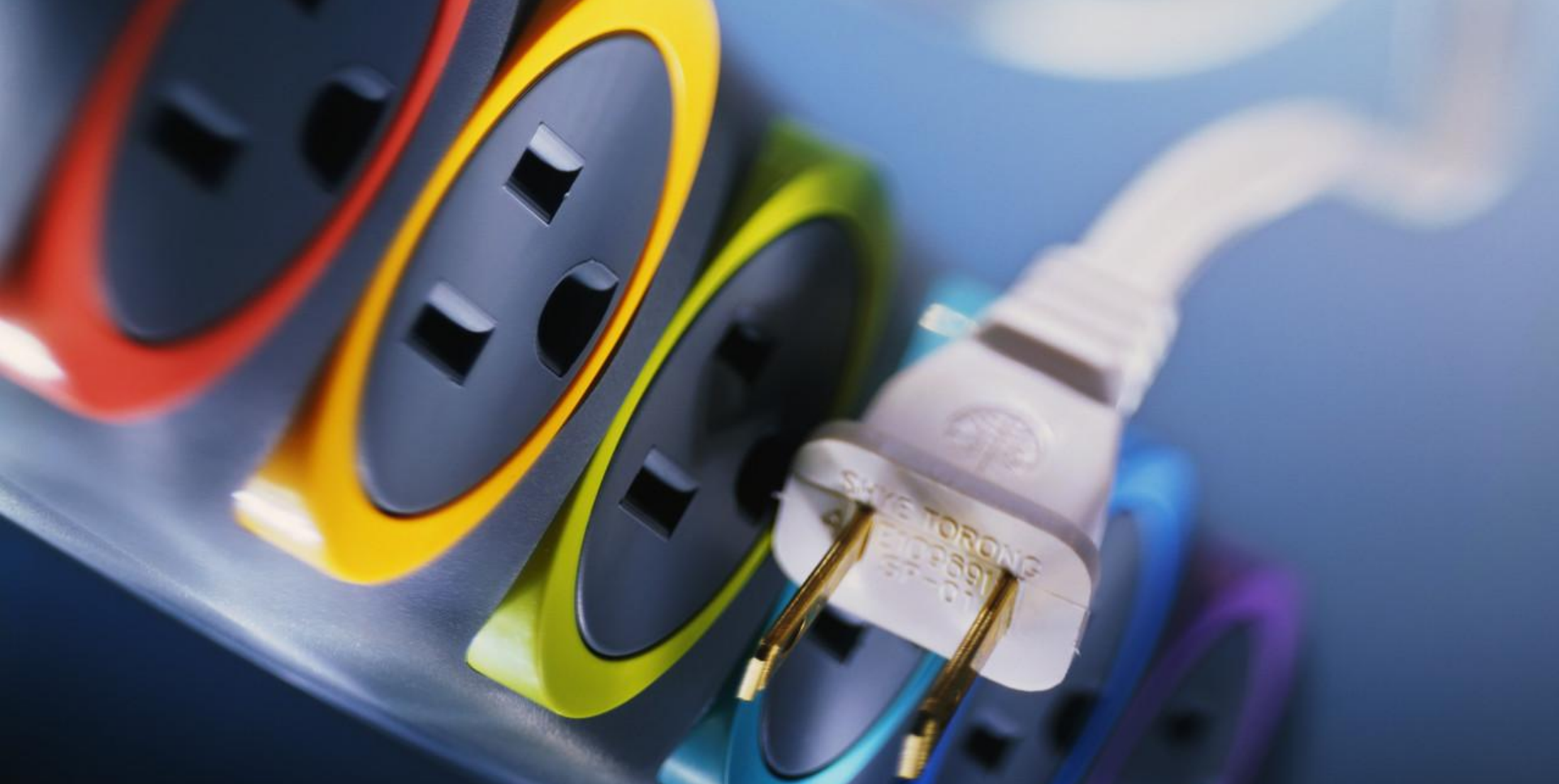
Denkt u dat door het stopzetten van de productie van kernenergie in ons land de elektriciteitsprijzen zullen ...?

	TOTAAL	Het aandeel van kernenergie moet ...			Toekomst kerncentrales	
		Stijgen	Gelijk blijven	Dalen	Sluiten	Behouden
Basis (n)	1006	71	307	625	410	581
stijgen	74 (71)	78	77	72	65	81
gelijk blijven	16 (19)	8	15	17	20	12
dalen	8 (9)	12	6	8	12	5
Weet niet-geen antwoord	3 (1)	2	2	3	3	2

Significant hoger dan totaal
Significant lager dan totaal

()* = resultaten 2010
% op basis allen (n=1006)

Kernenergie : Het hart zegt vaak 'neen' 2

Spontaan gevraagd naar de nadelen van kernenergie, verschuift het accent t.o.v. 2010 van het beheer van het kernafval naar het risico op ongevallen met de centrales.

Wat zijn volgens u de nadelen aan kernenergie? (spontaan)

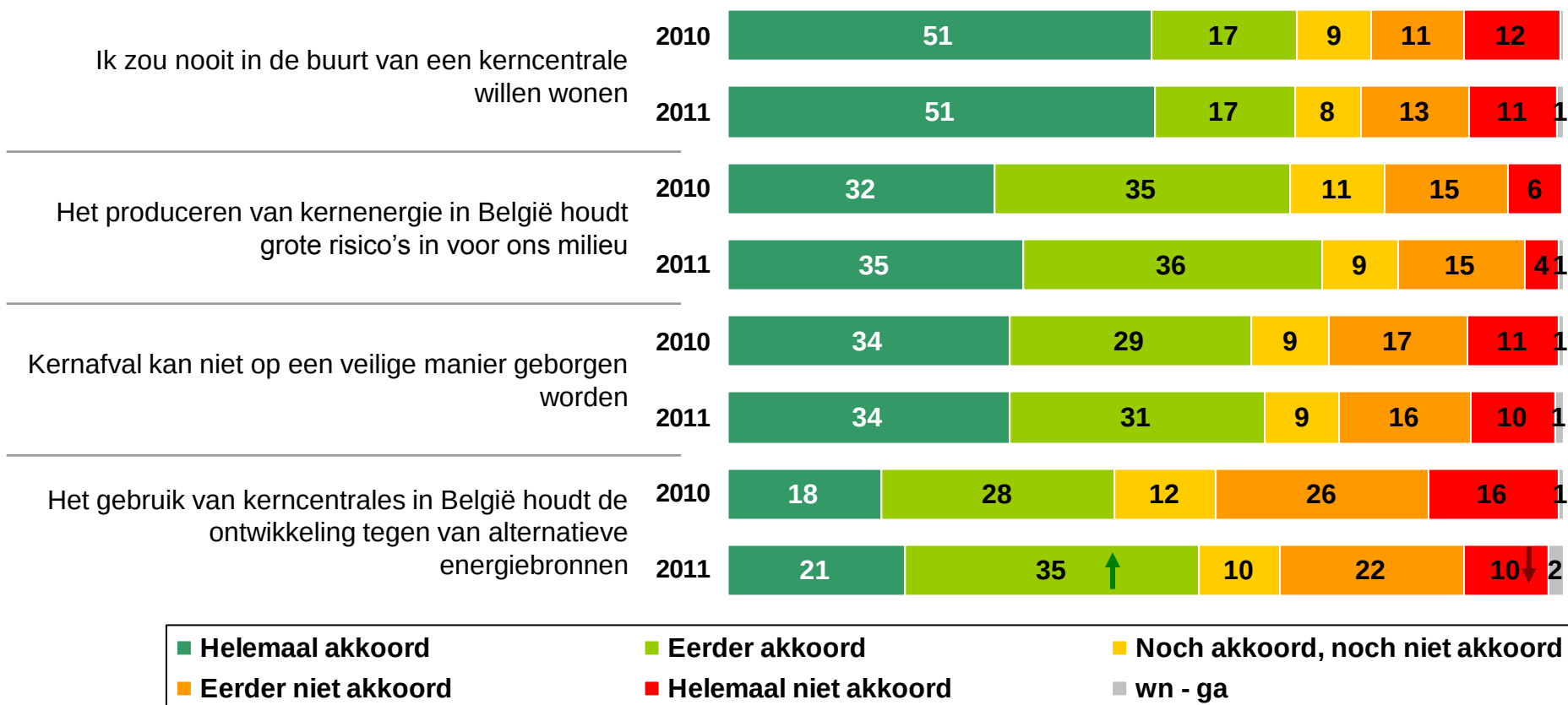
	Totaal België	
	2010	2011
Basis (n=)	1006	1006
RISICO, GEVAAR	24	42
. Veel risico\gevaarlijk\ongevallen	21	38
. Gevaar van ontploffing	3	5
. Tsjernobyl	1	0
AFVAL	47	35
. Afval	38	26
. Kernafval	10	9
Niet milieuvriendelijk\vervuiling	23	25
Slecht voor de gezondheid	7	10
Radioactiviteit\straling	6	8
De prijs\duur	2	2
Probleem voor de komende generaties\ op lange termijn	1	2
Geen	3	1
Andere	4	6
Weet niet – geen antwoord	10	8

	Significant hoger dan 2010
	Significant lager dan 2010

% op basis allen

De risico's voor het milieu, inzonderheid in de buurt van de kerncentrales en van de afvalberging blijven het belangrijkste pijnpunt van de kernenergie voor de Belgen. Meer dan vorig jaar is men er bovendien van overtuigd dat kernenergie de ontwikkeling van alternatieve energiebronnen tegenhoudt.

Kan u mij voor elk van volgende uitspraken over kernenergie zeggen in welke mate u akkoord bent?

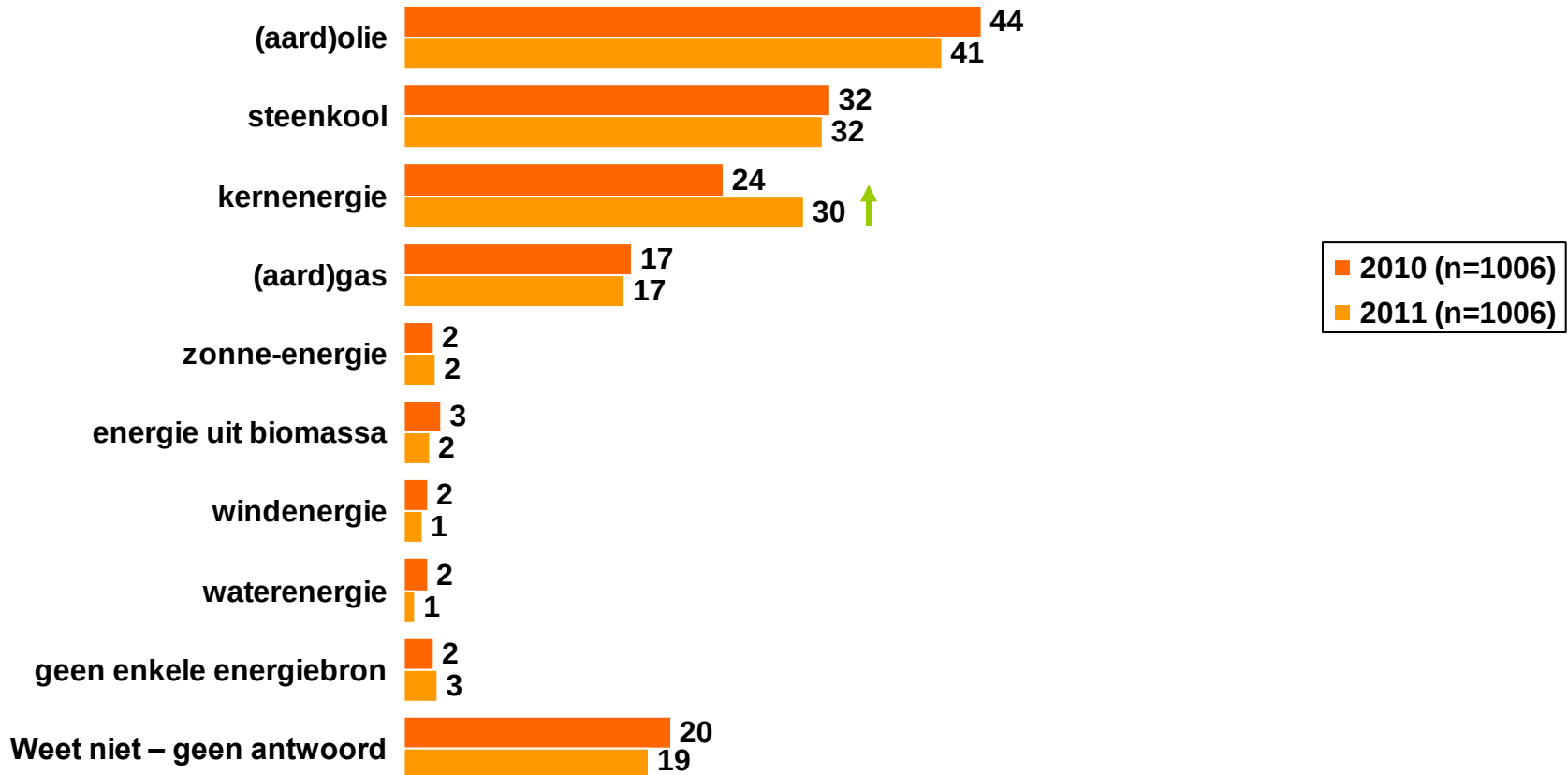
↑↓ **Significante verschillen t.o.v. 2010**

% op basis allen 2010 (n=1006); 2011 (n=1006)

De spontane perceptie van kernenergie als een ‘vervuilende’ energiebron is door het ongeval van Fukushima sterk gestegen en benadert dat van fossiele brandstoffen.

Wanneer u denkt aan **vervuilende** energiebronnen, aan welke energiebronnen denkt u dan? (spontaan)

Totaal België

■ 2010 (n=1006)
■ 2011 (n=1006)

↑↓ Significante verschillen t.o.v. 2010

% op basis allen

Eén op drie Belgen acht de kernenergie zelfs (mede-) verantwoordelijk voor de opwarming van de aarde ...

Denkt u dat door het stopzetten van de productie van kernenergie in ons land de problematiek van de opwarming van de aarde zal ... ?

	TOTAAL	Het aandeel van kernenergie moet ...			Toekomst kerncentrales	
		Stijgen	Gelijk blijven	Dalen	Sluiten	Behouden
<i>Basis (n)</i>	1006	71	307	625	410	581
verslechteren	14 (13)	33	17	10	8	17
gelijk blijven	50 (51)	44	63	45	42	57
Verbeteren	33 (32)	20	19	42	48	23
Weet niet-geen antwoord	3 (4)	3	1	3	2	3

Significant hoger dan totaal
Significant lager dan totaal

()* = resultaten 2010
% op basis allen (n=1006)

... maar het verstand zegt 'ja'

3

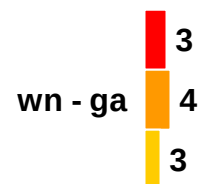
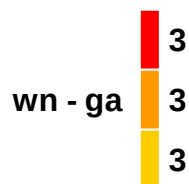
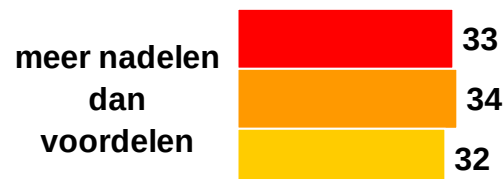

De helft van de Belgen ziet meer voor- dan nadelen aan de productie van kernenergie. Slechts voor één op drie is het omgekeerde waar.

Heeft de productie van kernenergie in België voor ons land...?

2010

2011

■ België (n=1006)
■ NL (n=587)
■ FR (n=419)

■ België (n=1006)
■ NL (n=573)
■ FR (n=433)

↑↓ Significante verschillen t.o.v. 2010

% op basis allen

Spontaan wordt de onuitputbaarheid van kernenergie als haar belangrijkste voordeel gezien. Ook de goedkopere prijs en het minder vervuilende karakter worden spontaan geciteerd.

Wat zijn volgens u de voordelen aan kernenergie? (spontaan)

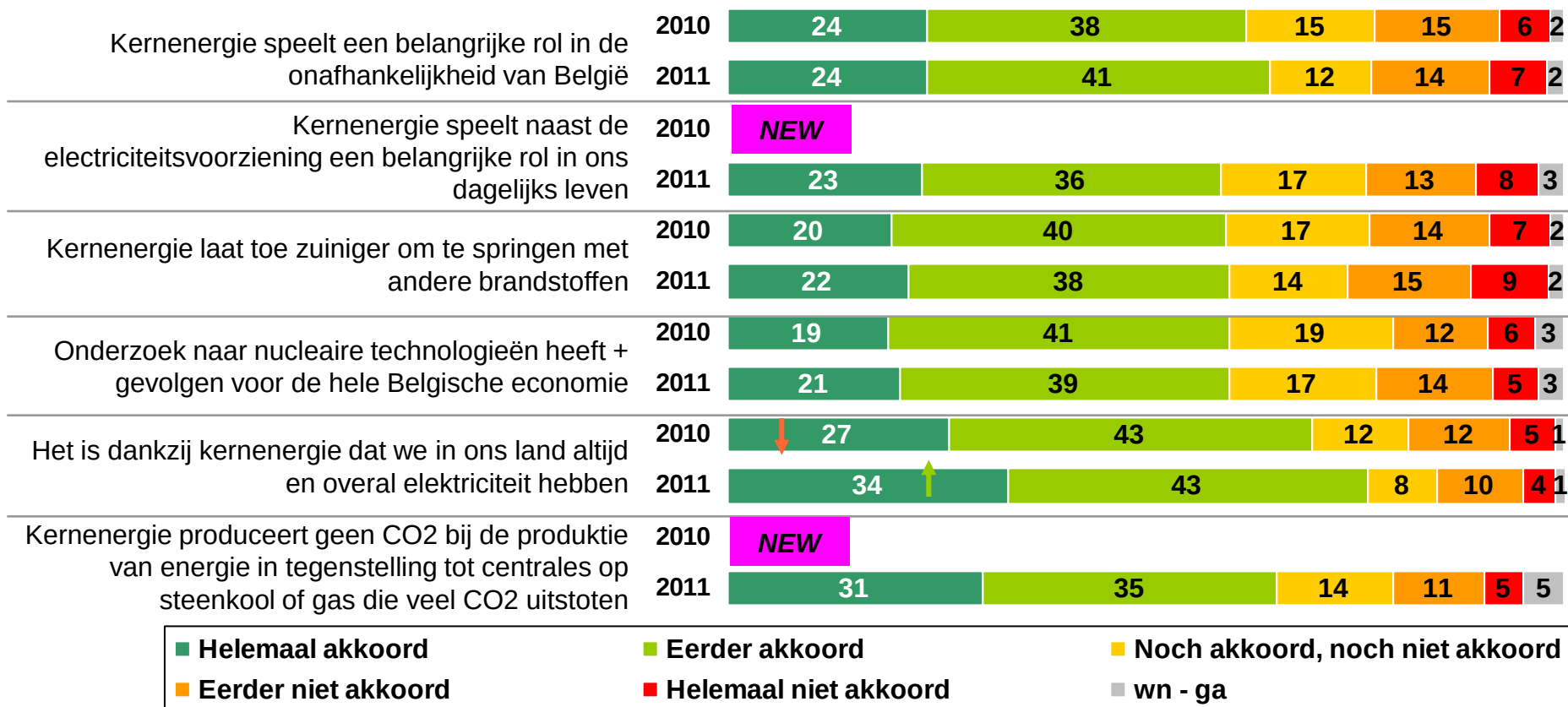
	Totaal België	
	2010	2011
Basis (n=)	1006	1006
Altijd beschikbaar\onuitputbaar \grote massa produktie	14	20
De prijs\goedkoper\rendabel	15	16
Milieuvriendelijk\weinig vervuilend	17	14
Gemakkelijk	5	4
Onafhankelijk\niet afhankelijk van natuur of omstandigheden	3	3
Betrouwbaar\zekerheid	3	3
Energie	4	3
Efficient\goed\geen probleem	2	2
Veel energie met weinig middelen	2	2
We hebben het nodig	1	2
Geen	17	19
Andere	3	3
Weet niet – geen antwoord	25	20

	Significant hoger dan 2010
	Significant lager dan 2010

% op basis allen

Zelfs na Fukushima beamen minstens zes op tien Belgen de positieve bijdrage van kernenergie aan de onafhankelijkheid van België, de economie, de beschikbaarheid van energie, de lager CO2-uitstoot en het zuiniger gebruik van fossiele brandstoffen.

Kan u mij voor elk van volgende uitspraken over kernenergie zeggen in welke mate u akkoord bent?

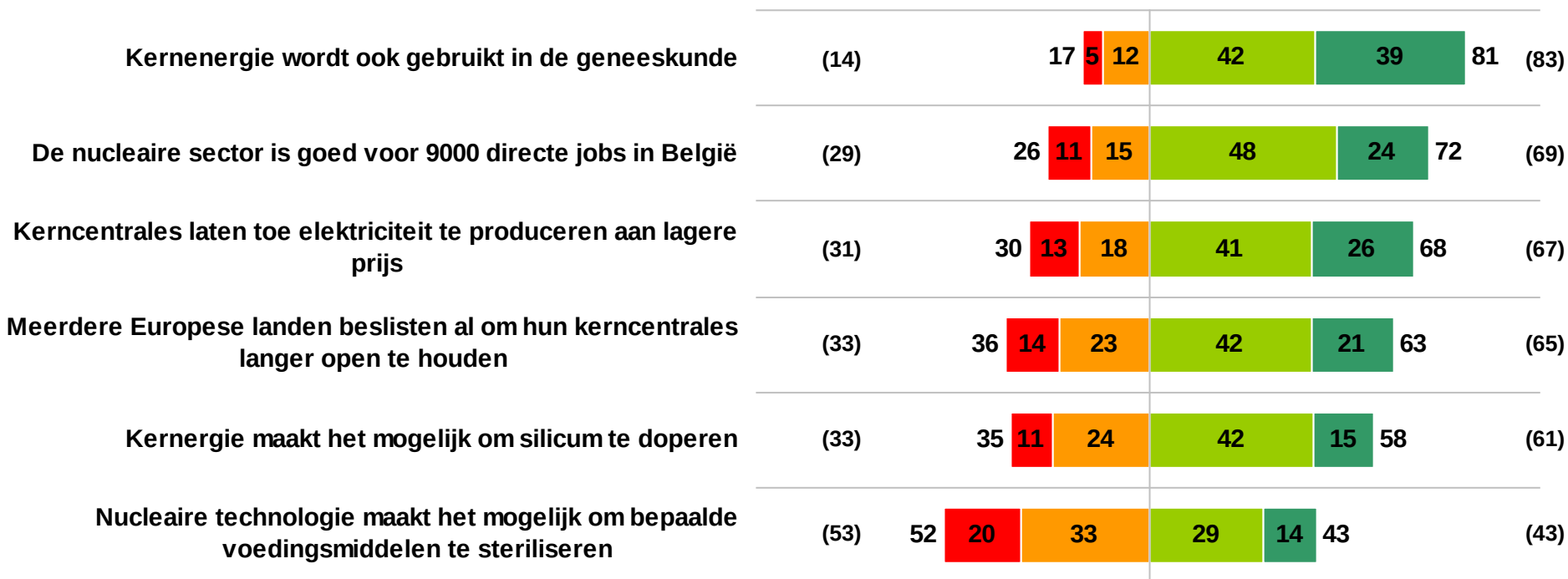

Significante verschillen t.o.v. 2010

% op basis allen 2010 (n=1006); 2011 (n=1006)

Andere voordelen van kernenergie zijn - al dan niet bekend - relevant voor de meeste Belgen.

Voorstanders van kernenergie halen soms feiten aan die volgens hen voor het gebruik van kernenergie pleiten. Kan u me voor elk van volgende uitspraken aangeven in welke mate dit volgens u een relevant argument is om kernenergie te verdedigen?

■ Helemaal niet relevant ■ Eerder niet relevant ■ Eerder relevant ■ Heel relevant

()* = resultaten 2010

% op basis allen (n=1006)

De Perceptie tegenover kernenergie : noch zwart-wit, noch onvoorwaardelijk

4

Indien aan een aantal belangrijke voorwaarden kan worden voldaan (veilige verlenging levensduur centrales, goed beheer kernafval) of wanneer prijs en energievoorziening in gedrang zouden komen, pleit bijna drie op vier voor het behoud van kernenergie. Het aantal voorstanders van nieuwe centrales verdubbelt (tot +/- 40%).

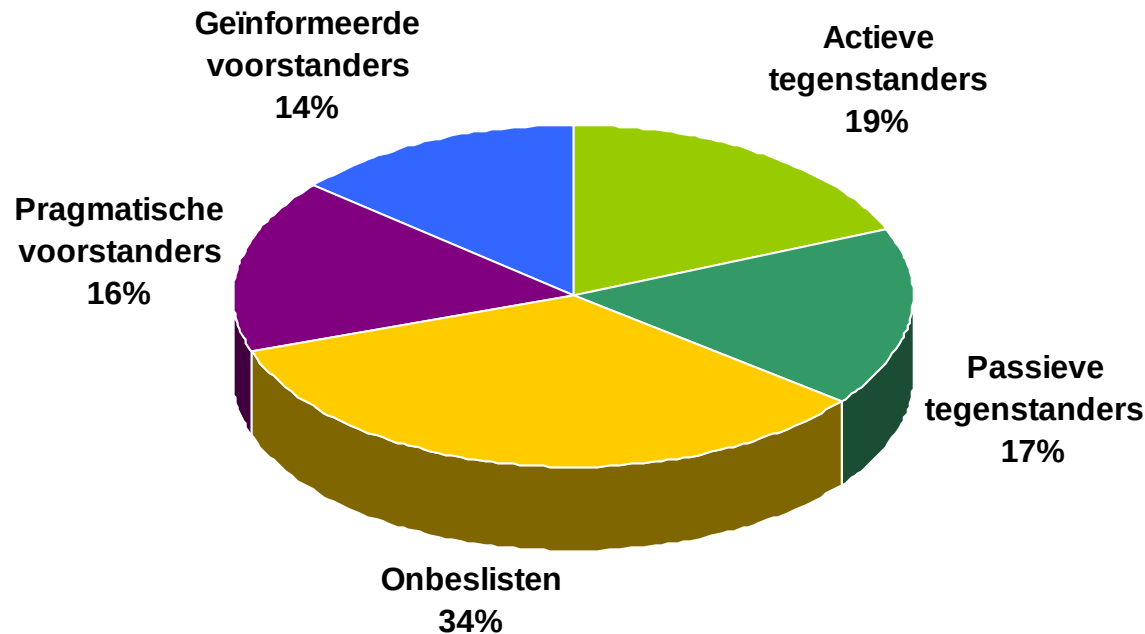
Vindt U dat productie van kernenergie in België moet....

		Zonder condities	Indien levensduur veilig verlengd	Indien kernafval goed beheerd
TOTAAL	<i>Basis (n=)</i>	1006	1006	1006
	Behoud van kerncentrales/ nieuwe bouwen	21	38	39
	Behoud van kerncentrales/ geen nieuwe bouwen	37	32	35
	Geen behoud kerncentrales (ook geen nieuwe)	41	28	24
	Weet niet	1	2	1

		Zonder condities	Indien kostprijs energievoorziening zonder kernenergie zou stijgen	Indien elektriciteitsbevoorrading in gevaar zou komen
TOTAAL	<i>Basis (n=)</i>	1006	1006	1006
	Behoud van kerncentrales/ nieuwe bouwen	21	39	46
	Behoud van kerncentrales/ geen nieuwe bouwen	37	31	31
	Geen behoud kerncentrales (ook geen nieuwe)	41	28	21
	Weet niet	1	2	2

% op basis allen

De houding tegenover kernenergie samengevat : Een segmentatie in vijf groepen.

Basis : Allen (n=1006)

Peiling Kernenergie | De Perceptie tegenover kernenergie : noch zwart-wit, noch onvoorwaardelijk

Drie actief betrokken groepen, twee passieve...

Q5. In welke mate vindt u ... belangrijk?

% belangrijk (code 5+4)	TOTAAL	Actieve tegenstanders	Passieve tegenstanders	Onbeslist	Pragmatische voorstanders	Geïnformeerde voorstanders
Basis (n)	1006	187	170	345	164	140
de prijs van de energie	97	100	92	97	96	99
altijd en overal over energie beschikken zonder stroompannes\onderbrekingen	93	99	85	94	87	99
de milieuvriendelijkheid van de energiebron	94	99	89	97	83	97
de onafhankelijkheid van België ten opzichte van andere landen	83	91	59	90	72	96
de verscheidenheid van de gebruikte energiebronnen in een land	87	93	74	92	76	96
het beperken van de uitstoot van schadelijke gassen en CO2	95	99	90	98	84	98
het beperken van de vorming van kernafval	87	99	77	94	61	93
de veiligheid van de energiecentrales voor hun personeel en de omwonenden	97	100	90	98	94	98
het behoud van fossiele brandstoffen voor toekomstige generaties	73	83	50	83	53	84

Basis : Allen

Peiling Kernenergie | De Perceptie tegenover kernenergie : noch zwart-wit, noch onvoorwaardelijk

Een middengroep die zowel voor-als nadelen erkent

Q10. In welke mate gaat u akkoord met deze stelling?

% akkoord (code 5+4)	TOTAAL	Actieve tegenstanders	Passieve tegenstanders	Onbeslist	Pragmatische voorstanders	Geïnformeerde voorstanders
Basis (n)	1006	187	170	345	164	140
Het is dankzij kernenergie dat we in ons land altijd en overal elektriciteit hebben	77	67	40	94	74	92
Het produceren van kernenergie in België houdt grote risico's in voor ons milieu	71	95	79	84	27	49
Ik zou nooit in de buurt van een kerncentrale willen wonen	68	91	80	96	15	15
Kernenergie produceert geen CO2 bij de produktie van energie in tegenstelling tot centrales op steenkool of gas die veel CO2 uitstoten	66	60	44	72	66	84
Kernenergie speelt een belangrijke rol in de onafhankelijkheid van België	65	43	25	89	61	88
Kernafval kan niet op een veilige manier geborgen worden	64	84	54	80	25	59
Onderzoek naar nucleaire technologieën heeft + gevolgen voor de hele Belgische economie	60	48	24	77	58	80
Kernenergie laat toe zuiniger om te springen met andere brandstoffen	60	24	23	83	65	90
Kernenergie speelt naast de electriciteitsvoorziening geen belangrijke rol in ons dagelijks leven	59	48	42	70	56	73
Het gebruik van kerncentrales in België houdt de ontwikkeling tegen	57	82	47	67	26	45
Kernafval wordt goed beheerd in België	47	39	31	49	51	67

Basis : Allen

Een genuanceerde middengroep

Q11. Heeft de productie van kernenergie in België voor ons land ... ?

%	TOTAAL	Actieve tegenstanders	Passieve tegenstanders	Onbeslist	Pragmatische voorstanders	Geïnformeerde voorstanders
Basis (n)	1006	187	170	345	164	140
meer voordelen dan nadelen	49	26	24	54	61	81
meer nadelen dan voordelen	33	57	57	24	23	8
evenveel voordelen als nadelen	15	14	12	19	12	10
wn - ga	3	4	7	3	3	1

Q12. In België is 55% van onze elektriciteit afkomstig uit kerncentrales. Vindt u dat dat aandeel van kernenergie ... ?

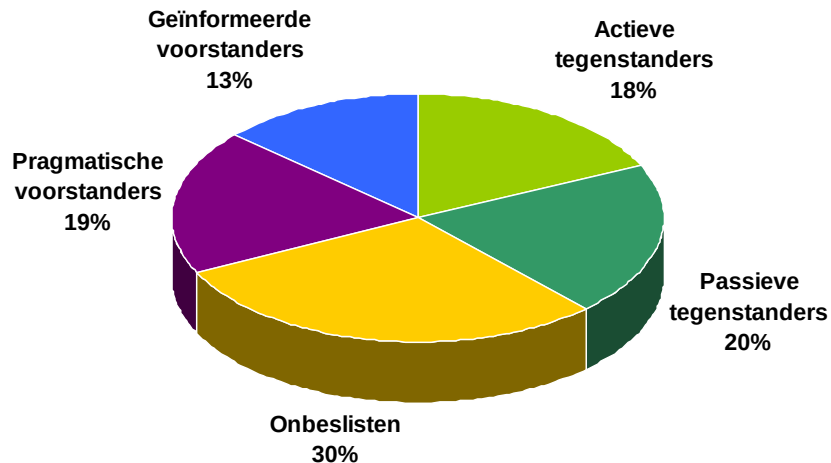
%	TOTAAL	Actieve tegenstanders	Passieve tegenstanders	Onbeslist	Pragmatische voorstanders	Geïnformeerde voorstanders
Basis (n)	1006	187	170	345	164	140
moet stijgen	7	0	1	5	15	19
gelijk moet blijven	31	14	21	35	39	44
moet dalen	62	86	76	60	46	38
wn - ga	0	0	1	0	0	0

Basis : Allen

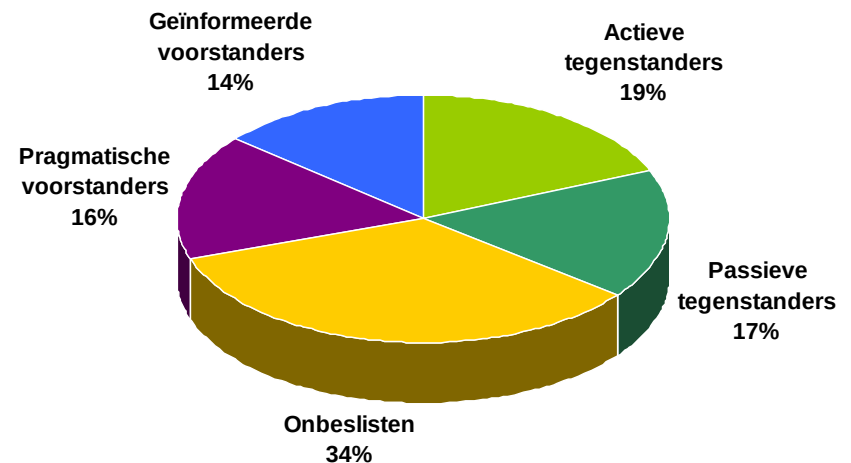
Peiling Kernenergie | De Perceptie tegenover kernenergie : noch zwart-wit, noch onvoorwaardelijk

Onze segmentatie na Fukushima : Vooral winst voor het midden, minder voor de extremen.

2010

2011

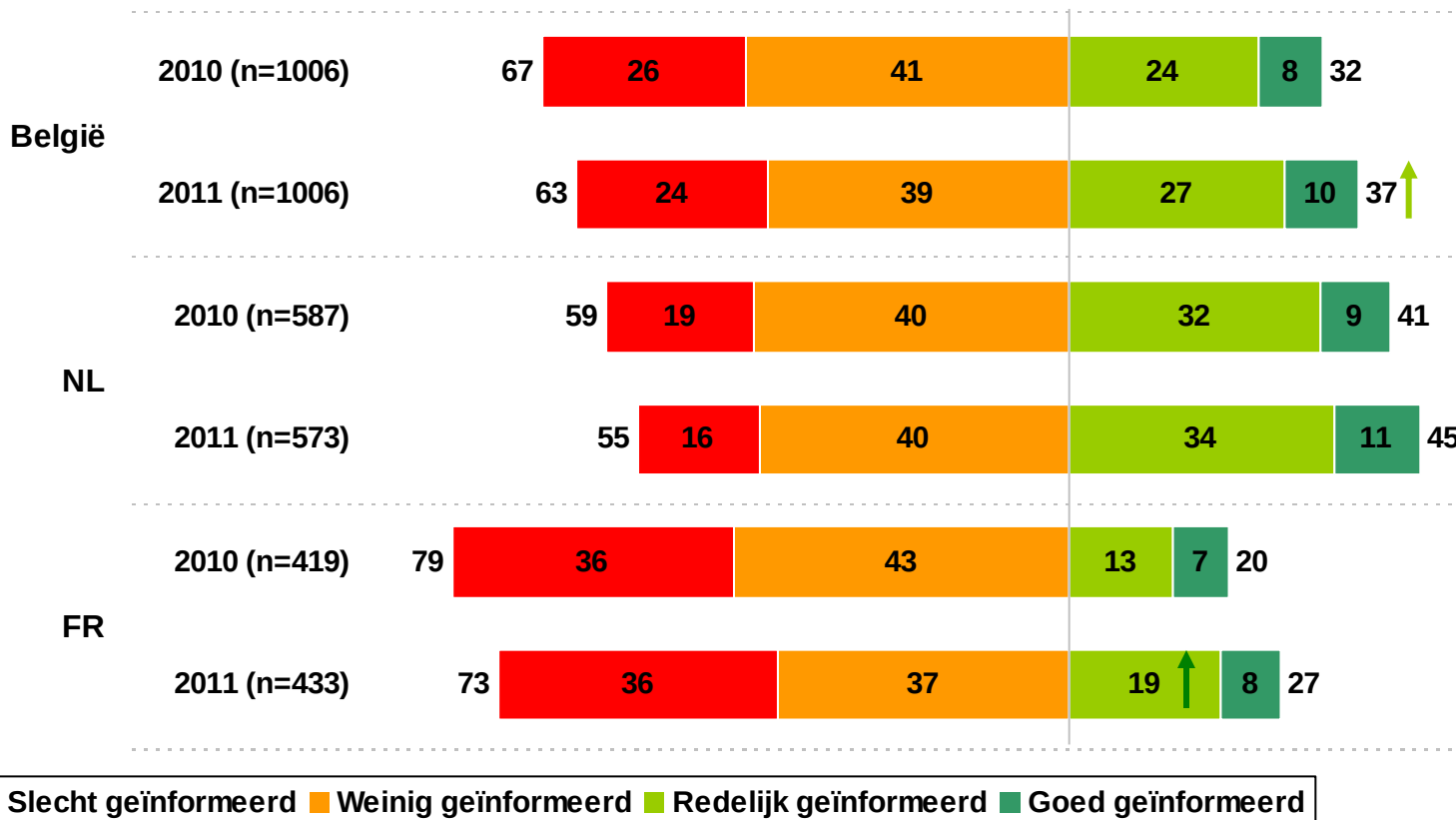
De nood aan informatie

5

Zes op tien Belgen vinden zich onvoldoende geïnformeerd over de productie van kernenergie. Bij de franstaligen loopt dit op tot 3 op 4.

In welke mate vindt u dat u zelf geïnformeerd bent over de productie van kernenergie in België?

↑↓ Significante verschillen t.o.v. totaal

% op basis allen

Vooral wie het meest kritisch staat tegenover kernenergie voelt zich weinig of onvoldoende geïnformeerd.

In welke mate vindt u dat u zelf geïnformeerd bent over de productie van kernenergie in België?

Het aandeel van kernenergie moet ...

	TOTAAL	Stijgen	Gelijk blijven	Dalen
Goed geïnformeerd	10	15	12	8
Redelijk geïnformeerd	27	40	33	23
Weinig geïnformeerd	39	27	35	42
Slecht geïnformeerd	24	18	20	27

()* = saldo 2010

% op basis allen (n=1006)

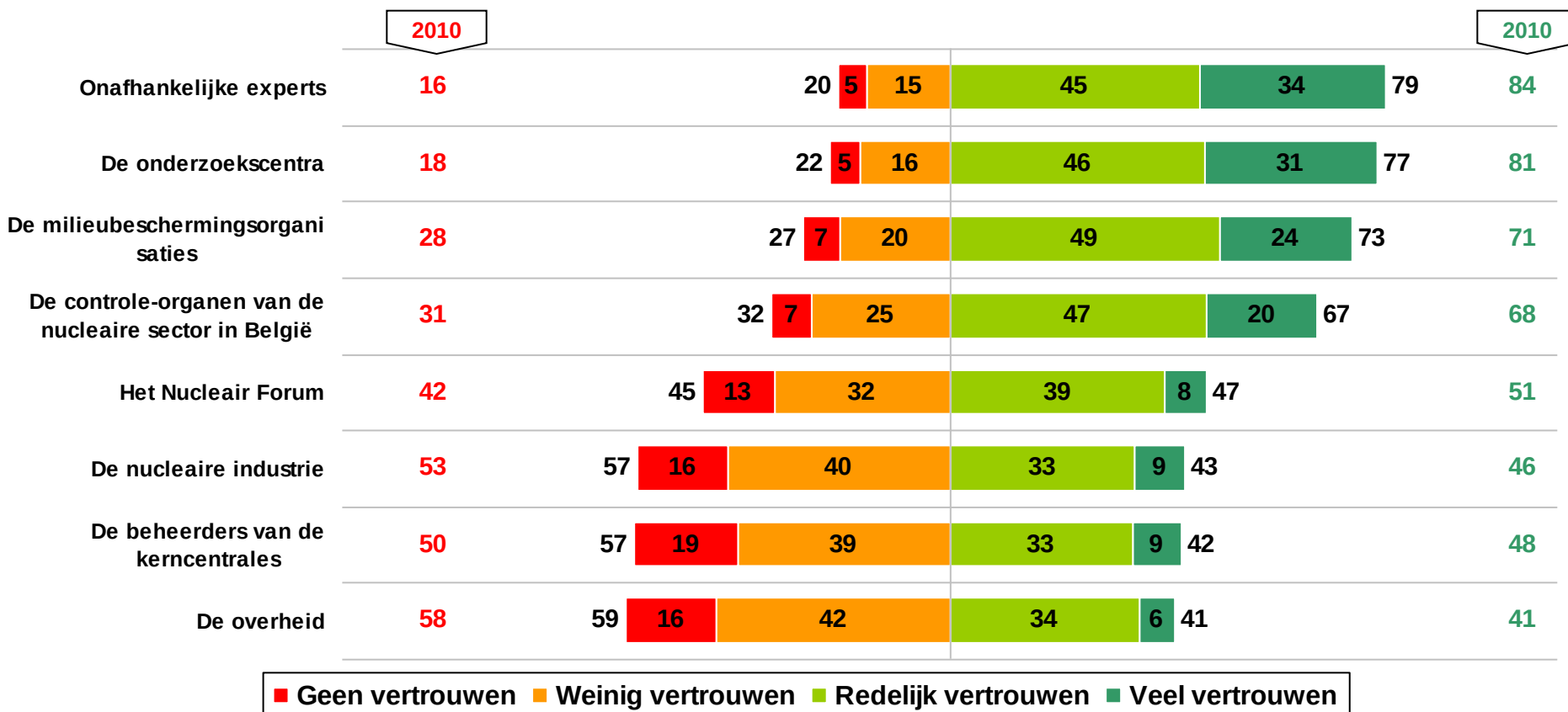
De impact van kernenergie op de gezondheid en het milieu, de veiligheid van de centrales en de afvalberging zijn prioritair in de informatiebehoeften.

% op basis allen

Onafhankelijke experts (ondanks lichte deuk tov 2010) en onderzoekscentra genieten meest vertrouwen om correcte en objectieve informatie te verstrekken. Bijna één Belg op twee ziet ook een rol weggelegd voor het Nucleair Forum.

In welke mate hebt u vertrouwen in elk van deze organen om u correcte en objectieve informatie te bezorgen?

% op basis allen (n=1006)

Methodologische steekkaart

■ Universum

- Belgen van 15 jaar en ouder

■ Dataverzameling

- Methode : CATI ad hoc (telefonisch)
- Steekproeftrekking: random
- Veldwerkperiode: van 6 december tot 23 december 2011
- Gemiddelde duur: 25'38" minuten

■ Steekproefgrootte

- Gerealiseerde steekproefgrootte: $n = 1006$ respondenten

■ Correctie van de steekproef (weging)

- Naar objectieven NIS/CIM : geslacht, leeftijd, provincie, habitat

Steekproef

		Steekproef voor weging	Steekproef na weging
Geslacht	Man	50	49
	Vrouw	50	51
Leeftijd	15-34	25	30
	35-54	39	35
	55+	36	35
Regio	Vlaanderen	57	57
	Brussel	9	11
	Wallonië	34	32
Habitat	Grootsteden	27	28
	Stedelijke gemeenten	20	21
	Secundaire gemeenten	24	22
	Rurale gemeenten	29	29

THANK YOU

DISCOVER

A person is standing on a dark, rocky mountain peak in the foreground. The background shows a vast landscape of rolling mountains under a bright, hazy sky. Sunbeams are visible on the right side of the image, suggesting a low sun position. The overall color palette is dominated by warm, golden-yellow and orange tones.